

Обшуки в ІТ-компаніях. Як мінімізувати негативні наслідки?

Олександр Лук'яненко,
адвокат, партнер VB PARTNERS

WHITE COLLAR CRIME | DISPUTE RESOLUTION

юридичний бутик зі спеціалізацією
в White-Collar Crime та Dispute Resolution.

Практичні поради бізнесу:

До відкриття дверей викликати адвоката;

Перевірити Ухвалу на предмет: (1) правильності адреси обшуку, (2) що саме підлягає відшукуванню, (3) строку дії Ухвали, (4) кому надано дозвіл на проведення обшуку;

Переписати дані документів слідчих, оперуповноважених та понятих;

Не допускати особистого обшуку до прибуття адвоката (нічого не викладати з кишень);

При можливості фіксувати хід проведення слідчої дії.

Порушення під час обшуку:

1. Вилучення мобільних телефонів та носіїв інформації, якщо вони були надані для огляду копіювання інформації;
2. Вилучення речей під час обшуку особи без дотримання відповідної процедури;
3. Вилучення грошових коштів та особистого майна, яке не має відношення до злочину;
4. Фактичне проведення обшуку не слідчим, а оперуповноваженим;
5. Відсутність понятих в місці проведення обшуку;
6. Недопуск адвоката або обмеження його прав.

Вилучене майно поділяється на:

1. Майно, яке прямо передбачено в Ухвалі про обшук.
2. Тимчасове вилучене майно.

Ч. 7. ст. 236 КПК України: *«Вилучені речі та документи, які не входять до переліку, щодо якого прямо надано дозвіл на відшукання в ухвалі про обшук, вважаються тимчасово вилученим майном».*

Повернення майна, якщо протягом 48 годин не направлено клопотання про накладення на нього арешту:

1. Подання скарги в порядку 303 КПК України про бездіяльність слідчого та повернення майна. Підстава - ч. 5 ст. 171 КПК України;
2. КПК не обмежує в кількості звернень щодо повернення майна;
3. Бездіяльність вважається триваючою, тому строк оскарження не може бути пропущеним (Узагальнення ВССУ від 12.01.2017 № 9-49/0/4-17);
4. Скарга може потрапити на суддю, який вже відмовив в задоволенні скарги про повернення майна (залежить від конкретного суду).

Скасування арешту:

	Скасування арешту через суд 1 інстанції	Апеляційне оскарження арешту
Строк для звернення	Не обмежено	П'ять днів з дати оголошення рішення про накладення арешту
Кількість звернень	Не обмежено	Один
Предмет доказування	<ol style="list-style-type: none">1. Необґрунтованість арешту;2. Відпала потреба у подальшому застосуванні арешту.	<ol style="list-style-type: none">1. Неповнота розгляду;2. Невідповідність висновків суду фактичним обставинам;3. істотне порушення норм права.

Нюанси виконання Ухвали про повернення майна:

1. Зміна підслідності;
2. Не встановлення строків повернення;
3. Затягування шляхом роз'яснення Ухвали суду про повернення майна;
4. Звернення до бізнес-омбудсмена;
5. Реєстрація кримінального провадження – невиконання судового рішення.

Ініціативи законодавства:

У 2017 році були прийняті зміни, так звані «Маски-шоу стоп».

Позитивні моменти:

- відеозйомка обшуку;
- допуск на обшук адвоката;
- заборона вилучення інформаційних носіїв (за деякими виключеннями);
- заборона повторного звернення з клопотанням про проведення обшуку одного й того ж приміщення.

Перспектива **покращення ситуації:**

У Верховній Раді пропонують змінити підхід до проведення обшуків.

Надання можливості власнику скопіювати інформацію з електронних носіїв перед їх вилученням;

Безперешкодна відеофіксація обшуку саме власником приміщення або його адвокатом;

Надання всім вилученим речам статусу тимчасово вилучених;

Впроваджується строк дії арешту майна, з можливістю продовження;

Можливість скасування арешту третьої особи після 60 днів, якщо вона не набуде статусу підозрюваного.

До Нових Зустрічей!

a.lukianenko@vbpartners.ua

+38 050 412 70 17